

۲۰۲۳/۰۸/۳۰

انجینر قیس کبیر / مجمع اللغات

تشریح تعدادی از لغات و کلمات با ریشه های آنها در قاموس کبیر افغانستان

در عصر انقلاب علوم و تکنولوژی که ما قرار داریم، تشریحات لغات و کلمات بر مبنای وجه تسمیه و مفاهیم آنها باید به زبان دری در قاموس کبیر افغانستان که خوشبختانه در حال حاضر یگانه قاموس بزرگ، حجیم، و قابل دسترس به تمام علاقمندان آن میباشد، جاگزین گردد. بدون استفاده از این لغات نه تنها زبان دری از قافله علوم فاصله گرفته زبان را به فقر علمی و معنوی میکشاند بلکه کسانی را که با این لسان صحبت مینمایند، به مشکل جدی فهم و درک مفاهیم آنها مواجه میسازد. اینجانب منحصراً یک انجینر الکتروتنیک، سعی مینمایم، تا جهت فراهم آوری تسهیلات برای استفاده کنندگان محترم مجمع اللغات، تا جائیکه ممکن است، تعدادی از این لغات و کلمات را با ریشه ها و وجوه تسمیه آن ها، از منابع مختلف جمعآوری و در بخش لغوی مجمع اللغات قاموس کبیر افغانستان تشریح نمایم. از دوستان ارجمند، دانشمندان، متخصصان علوم و قلم به دوستان صمیمانه رجامندم تا در صورت ملاحظه اشتباه در متون و تشریحات ارائه شده، لطف نموده در تصحیح آن ما را یاری نموده، منت گذارند، تا در انتقال پیام به استفاده کنندگان محترم مشکلی وجود نداشته باشد.

ریشه	تشریح	پاسم یا کلمه
ترکیب عربی و دری	<p>طیاره بی‌پیلوت یا به‌طور اختصاری (UAV (Unmanned Aerial Vehicle) یک نوع طیاره ای است، که بدون نیاز به پیلوت انسانی قابل عملیات است. این نوع طیاره‌ها با استفاده از تکنولوژی‌های مختلف مانند سنسورها، دستگاه‌های کنترلی، GPS و دیگر تجهیزات خودکار، به صورت اتومات و از راه دور کنترل می‌شوند.</p> <p>طیاره‌های بی‌پیلوت در انواع مختلف و اندازه‌ها تولید می‌شوند و برای کاربردهای متنوعی مورد استفاده قرار می‌گیرند، از جمله:</p> <p>نظامی: طیاره‌های بی‌پیلوت در نیروهای نظامی برای عملیات هوایی، جاسوسی، نظارت، تشخیص هدف، حمله و غیره استفاده می‌شوند.</p> <p>مدنی: در حوزه مدنی، طیاره‌های بی‌پیلوت برای مأموریت‌های امنیتی، نظارت بر محیط، کنترل ترافیک هوایی، مطالعات زمین‌شناسی، تصویربرداری هوایی، ارسال اینترنت و خدمات مختلف دیگر استفاده می‌شوند.</p> <p>علمی و تحقیقاتی: طیاره‌های بی‌پیلوت برای تحقیقات علمی در زمینه‌هایی مانند اقلیم‌شناسی، محیط زیست، زمین‌شناسی، مطالعات هواشناسی و غیره مورد استفاده قرار می‌گیرند.</p> <p>تحویل مرسولات: در برخی مناطق، طیاره‌های بی‌پیلوت برای تحویل مرسولات و کمک‌های انسانی در مناطق دورافتاده یا در شرایط اضطراری به کار می‌روند.</p> <p>تفریحی: برخی افراد نیز از طیاره‌های بی‌پیلوت برای فعالیت‌های تفریحی و تصویربرداری هوایی استفاده می‌کنند.</p> <p>در فارسی ایران از کلمه «پهپاد» استفاده میشود، که برای افغانها نامونس است.</p>	طیاره بی پیلوت
عربی	<p>کلمه "مرسول" به معنای یک شیء یا محموله ای است که به منظور ارسال، ارسال کردن یا تحویل به یک نفر یا مقصد خاص ارسال می‌شود. این کلمه معمولاً به کار می‌رود تا به یک اینم، بسته، نامه، پست، یا هر موجودیت دیگری که به منظور انتقال از یک مکان به مکان دیگر استفاده می‌شود، اشاره کند. به عبارت دیگر، مرسول به هر نوع محموله یا ارسالی اشاره دارد، که به یک شخص، مقصد یا مکانی خاص تحویل داده</p>	مرسول

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

	شود. مؤث: مرسوله جمع: مرسولات	
ترکیب عربی و دری	زیر دریائی، زیر بحری، کشتی های نظامی که در زیر آب بحر باشد، اختصاصاً به نوعی کشتی جنگی اطلاق می شود که هم بر روی آب حرکت تواند کرد و هم در اعماق بحر ها	تحت البحری
دری	=افزار، سامان و آله هرکار مانند سامان آله جنگی، سامان آله نجاری، گلکاری، مستری و غیره مثل چکس پیچکش، سوزن ، بیل تیر کلند و رنده و میخ، تفنگ مرمی، تیر و کمان، توپ و طیاره و غیره، افزار، اوزار، ادات، آلت، وسیله نیز گفته میشود. جمع آن ابزار ها = وسائل کلمه "ابزار" در زبان دری به صورت مفرد است و به یک وسیله کمی اشاره دارد، که برای انجام کارهای خاص استفاده می شود. به عبارت دیگر، "ابزار" به معنای یک وسیله ای است که به منظور ایجاد یا تسهیل عملیات مختلف استفاده می شود و از لحاظ گرامری به عنوان مفرد شناخته می شود.	ابزار
ترکیب یونانی	رساله ای که یک محصل پس از پایان دوره تحصیل در موضوعی خاصی مربوط به یک رشته تحصیلی مینویسد. مونوگراف به معنای یک مطالعه تفصیلی یا یک گزارش جامع در مورد یک موضوع یا موضوع مشخص است. این عبارت از دو کلمه یونانی "mono" به معنای "یک" و "grapho" به معنای "نوشتن" تشکیل شده است. به عبارت دیگر، مونوگراف به یک نوع مطالعه تخصصی اطلاق می شود که به تفصیل یک موضوع یا مسئله خاص را بررسی می کند. مونوگرافها معمولاً تحت عنوان کتابهای کوچک یا مقالات گزارش می شوند و به عنوان منبعی ارزشمند برای محصلین، پژوهشگران و علاقه‌مندان به موضوعات خاص مورد استفاده قرار می گیرند.	مونوگراف
ترکیب عربی و دری	أولویت- از (اول عربی + پسوند «یت» دری)، به معنی اول - مقدم، مثلاً کار های مهم در اولویت قرار میگیرند. / هاشمیان. - تفوق، رجحان، برتری، مقدم بودن، پیش از چیزی یا کسی قرار داشتن لغاتی را که از اضافه شدن یک اسم با «بیت» درست شده باشد مصدرجعی یا صناعی نامند، مانند: اسلامیت ، انسانیت، آدمیت و جز آن	اولویت
فرانسوی	جمع و مجموع خرج عایدات و مجموع درآمدها و سرمایه مالی یک مملکت، یک وزارت یک اداره یک مؤسسه و یا یک شرکت اختصاصی و یا دولتی. بودجه‌ریزی طرز عمل است که افراد، خانواده‌ها، سازمان‌ها و حتی دولت‌ها انجام می دهند تا بهترین استفاده را از منابع مالی خود برای دستیابی به اهداف مختلف برآورده کنند. این طرز عمل ممکن است شامل تخصیص منابع به پروژه‌ها، مصارف روزمره، پرداخت به کارکنان، سرمایه‌گذاری در توسعه و سایر فعالیت‌های مالی باشد. بودجه در واقع نقش مهمی در مدیریت مالی و برنامه‌ریزی دارد و به افراد	بودجه

د پانو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

	و سازمان‌ها کمک می‌کند تا مسیر خود را به بهترین شکل ممکن انتخاب کنند و از تراز مالی حفظ کنند.	
ترکیب دری و عربی	مطلق گرایی پنداری است که نگاهی یک سویه و شک ناپذیر نسبت به هر مسئله ای دارد، مطلق گرایان هستی را سیاه و سپید دیده و در پیش آنان رنگ های دیگری جز آن دو، وجود خارجی ندارند. مطلق گرایی یک مهم را تنها خوب مطلق و یا بد مطلق معرفی می‌کند و اجازه هیچ گونه پرسش و کنکاشی در باب مسئله مورد بحث را نداده و نمی‌دهد. مطلق گرایان خود را دارنده تمامی کمالات و درستی ها و گفتارشان را همواره بر حق می‌دانند، در پیشگاه ایشان یک دگراندیش و یا باورمند به مسلک دیگری، در گمراهی مطلق قرار داشته و برای رستگاری و رسیدن به سعادت، بایستی که از حال و گذشته خویش توبه نموده و به راه و مرام ایشان درآید.	مطلق گرایی
دری	الف - هر چیز متخلخل یا خالی شده و سبک، میان تهی شدن اشیاء از اثر گذشتن زمان و پوسیدگی، میوه بی مغز، میان تهی، کاواک، پوده، پوچ، بی مغز ب -صفت منفی برای اشخاص خود نما، کسی که در بساط عقلی چیزی ندارد و در محضر عام خودش را دانشمند معرفی میکند، شخص لافوک، در غگو و خودساز	پوک
انگلیسی	یک نوع قطعه بازی فکری انگلیسی است که به شکل گروهی یا چندین نفره بازی میشود که فعلاً از مشهور ترین بازی در قمار خانه های دنیا محسوب میگردد که بوسیله این بازی در قمار خانه های جهان میلیون ها دالر برد و باخت میگردد. چهار گول پیهم در یک مسابقه فوتبال بوسیله یک بازیکن و یا بردن چهار مسابقه پیهم یک تیم فوتبال را نیز پوکر گویند.	پوکر

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ